

Teksthjelp for (med-)liturgar

Dette dokumentet er tenkt som enkel språkhjelp for liturgar. Grammatikk og tips om uttale bør difor ikkje nyttast til meir enn ei første starthjelp for dei utan kjennskap til sørsamisk frå før. Får ein kontakt med lokale brukarar av sørsamisk språk vil det vera ei betre og meir korrekt hjelp. Omsetjing og ordforklaringar er gitt ord for ord i samsvar med sørsamisk setningsbygnad. Sørsamisk er eit kasus-språk, som tysk. Det brukar sjeldnare pre-/postposisjonar, og har i staden suffiks (endingar) på ordet som fortel retning/situasjon for substantivet.

Om uttale: Sørsamisk er eit mjukt språk – «som ei elv som duvar og buktar seg». Lytt gjerne til sørsamisk Markusevangelium på bibel.no

- Doble vokalar er lange vokalar
- Ae=lang æ
- H blir uttalt med ein pust som i «hand» òg når den står midt i eit ord, men ingen harkelyd som i tysk ach
- J er ein mjuk lyd, som norsk Jon og ikkje engelsk John.
- Alle bokstavar skal uttalast, så det er ein del tunge- og leppegymnastikk i forhold til dei fleste norske dialektar
 - unnataket er at ein «e» kan forsvinna inne i ord grunna suffiks som angir kasus på nomen – døme «elmierijhkesne»: Kan uttalast elmierijhk'sne. Dette er i vår samanheng mest relevant i sangtekstar når ein skal få stavelisar til å gå opp med rytmen i melodien.

Og det viktige er å ta det i bruk – prøv! Det blir satt stor pris på. Er du svært usikker så ta gjerne kontakt med oss på www.samiskmenighet.no.

(esb sept 2021)

3 Aalkoe-baakoe – *Inngangs-ord*

L | (Gieries åålmege.) – (*Kjære menighet*)
Aarmoe jïh raeffie Jupmielistie, mijjen Aehtjeste
Nåde og fred (fra) Gud, (fra) vår Far
jïh Åejvie Jeesus Kristusistie.
og (fra) Herren Jesus Kristus.

jallh - *eller*

L | (Gieries åålmege.)
Mijjen Åejvie Jeesus Kristusen aarmoe
Vår Herre Jesus Kristi nåde
jïh Jupmelen gieriesvoete
og Guds kjærlighet
jïh Aejlies Voejkenen ektievoete dijjine årroeh.
og Heillige Ånds enhet (med) dere være.

jallh

L | Aehtjien, Baernien jïh Aejlies Voejkenen nommesne.
Faders, Sønns og Hellige Ånds (i) navn.

jallh

L | Aehtjien, Baernien jïh Aejlies Voejkenen nommesne:
Faders, Sønns og Hellige Ånds (i) navn:
Mijjen sjugniedæjja, lutniestæjja jïh hægke-vedtije.
Vår skaper, frelser og liv-giver.

Mijjen Aehtjie – Vår Far

Åå | Mijjen Aehtjie guhte Leah Elmierijhkesne.
Vår Far som er (du) (i) Himmelriket.
Baajh dov nommem aejliestovvedh.
La ditt navn bli holdt hellig/helliges.
Baajh dov rijhkem baaetedh.
La ditt rike komme.
Baajh dov syjhtedem eatnamisnie sjödtedh guktie Elmierijhkesne.
La din vilje (på) jorden skje slik (som) (i) Himmelriket.
Vedtieh mijjese daan biejjien mijjen fierhten beajjetje laejpiem.
Gi (til) oss denne dagen vårt hver dag brød.
Luejhtieh mijjeste maam mijjeh meadteme guktie mijjeh luejhtebe
Gi slipp på (fra) oss det (som) vi har syndet slik vi gir slipp på
dejstie guhth mijjese meadteme.
(fra) dem av dem (mot) oss har syndet.
Aellieh luejhtieh mijjem giehtjelimmiej sijse,
Ikke slipp oss fristelse inn i
vaallah vaarjelh mijjem bahheste.
men heller vern oss (fra) vondt.
Juktie rijhke lea dov, faamoe jih earoe ihkuven aajkan.
For riket er ditt, makten og æren evig (til) tid
Aamen.

24 Bueriesjugniedasse – Velsignelsen

Jupmele datnem bueriesjugnede jih datnem vaarjele.
Herren (Gud) deg velsigne og deg bevare.
Jupmele jijtse aaredæjjine dutnjien tjuavka
Herren sitt ansikt (mot) deg lyse
jih datnem aarmode.
og deg vera nådig.
Jupmele jijtse aaredæjjam dov gaaikoe jarkoe
Herren sitt ansikt deg mot vende
jih dutnjien raeffiem vadta!
og (til) deg fred gi.

Aassjoestimmie – Forsakelsen

Manne bahham aassjostem

Jeg djevelen forsaker

jih gaajhkem maam dorje.

og alt det som (han) gjør.

Jaahkoe – Trosbekjennelsen

Manne Jupmele Aahtjan jaahkam, faamoehkommens elmen jih eatnemen sjugniedæjjese.

Jeg (på) Gud Fader tror, den allmektige himmelens og jordens skaper.

Manne Jeesus Kristusasse jaahkam,

Jeg (på) Jesus Kristus tror,

Jupmelen aajnehke Baarnan, mijjen åajvan

Guds enbårne Sønn, vår Herre,

gie Aejlies Voejkeninie åedtjine sjidti, Maarja niejteste reakadi,

som (ved) Den hellige ånd kjøtt ble, (av) Maria jomfru fødtes,

Pontius Pilatusen baelien njåvtasovvi, kroessese noeresovvi, jeemi jih kroeptese biejesovvi,

Pontius Pilatus under ble pint, (til) korset ble spikret, døde og (til) graven ble lagt,

våålese jaemedede-rijhkese vöölki, gåalmeden biejjien jaemiedistie tjuedtjieli,

ned til dødsriket før, tredje dag fra døden stod opp,

bæjjese alman vöölki, Jupmelen, faamoehkommens Aehtjien, åelkies bielesne tjahkan,

opp til himmelen før, Guds, den allmektige Faders høyre side (ved) sitter,

gubpede vihth edtja bååstede båtedh, jielije jih åemie almetjidie dööpmedh.

derfra igjen skal tilbake komme levende og døde mennesker å dømme.

Manne Aejlies Voejkenasse jaahkam, gærhkoen aejlies ektievoetese,

Jeg Den hellige ånd tror på, kirke hellig enhet/fellesskap,

aejlies almetji tjåanghkenæmman, sådtoej luejhtiemasse,

helliges menneskers sammenkomme, syndenes forlatelse,

åedtjien tjuedtjielæmman jih ihkuve jieliemasse.

legemets oppstandelse og evig liv.

Aamen Amen

Nattverd

Utdelingsord:

Kristusen åedtjie dutnjien vadtasovveme. Kristusén virre dutnjien vadtasovveme.

Kristi kropp, (for) deg er gitt. Kristi blod (for) deg er gitt.

Daate Jeesusen åedtjie. Daate Jeesusen virre.

Dette (er) Jesu legeme. Dette (er) Jesu blod.

Tilseiingsord:

Jeesus Kristuse gie kroessese noeresovvi jih jaemiedistie tjuedtjieli,

Jesus Kristus som (til) korset ble korsfestet og (fra) døden stod opp,

jijtse åedtjiem jih virrem gaajhki mijjen sådtoej diehre vadteme.

sin/sitt kropp og blod alle våre synder pga har gitt.

Mijjem nænnoste jih viehkehte riekteslaakan jaehkedh guktie ihkuve jielemem åadtjobe.

Oss (han) styrke og hjelpe på rett måte tro slik at evig liv (vi) får

Jupmelen raeffie dijjine!

Guds fred (med) dere!